

Päihdetilannekysely: Länsi-Uudenmaan alueen asukkaat eivät haluaisi vahvempia alkoholijuomia ruokakauppoihin

Päihdetilannekysely selvitti yli 13-vuotiaiden asukkaiden näkemyksiä heidän asuinalueensa ja kuntansa päihdetilanteesta. Länsi-Uudellamaalla kyselyyn vastasi 4 873 asukasta.

Vastausten perusteella vaikuttaa siltä, että ikärajavaltonta vähittäismyynnissä nikotiinituotteiden, alkoholin ja rahapelaamisen osalta toimii hyvin. Nuoret ja aikuiset vastasivat, että yli 80 % ostotilanteista nuorelta näyttäviltä kysyttiin henkilöllisyystodistusta. Noin puolet vastaajista oli huomannut alaikäisten alkoholin ja nikotiinituotteiden käyttöä julkisissa tiloissa. Huumausaineiden julkista käyttöä alaikäisillä havaittiin hyvin harvoin, vain yksi kymmenestä vastasi näin.

Päihtyneiden henkilöiden käytös julkisissa tiloissa heikentää osalla turvallisuuden tunnetta

Suurin osa vastaajista kokee oman asuinkuntansa turvalliseksi paikaksi asua ja elää. Kysymykseen ”oletko viimeisen 12 kuukauden aikana asuinkunnassasi pelännyt kadulla tai muulla julkisella paikalla kohtaamiasi päihtyneitä henkilöitä”, aikuisista 29 % ja nuorista 19 % vastasi myöntävästi. Avoimissa vastauksissa ei käynyt ilmi, että mitään konkreettista olisi tapahtunut, mutta päihtyneiden vaikutuksen alaisena olevat henkilöt koettiin arvaamattomina, koska heidän kehonkieltään oli vaikea tulkita ja käytös oli usein sekavaa.

Kysymykseen ”onko päihtynyt henkilö viimeisen 12 kuukauden aikana asuinkunnassasi ahdistellut tai häirinnyt sinua kadulla tai muulla julkisella paikalla”, aikuisista 17 % ja nuorista 12 % vastasi kyllä. Aikuisten vastauksissa korostui rahan pyytäminen, huutelu, seksuaalinen häirintä ja epäasiallinen käytös. Nuorten vastauksissa korostui päihtyneiden tarjoaminen heille, seksuaalinen häirintä, huutelu ja väkivallalla uhkailu.

Päihdehaittoja ehkäistään parhaiten vaikuttamalla alkoholin saatavuuteen ja hintaan

Kysyttäessä, ” Millaisia keinoja tulisi mielestäsi käyttää päihdehaittojen ehkäisemiseksi?”, asukkailta saatiin runsaasti rakentavia ja realistisia kehitysehdotuksia päihdehaittojen lieventämiseksi. Suurimmassa osassa avoimista vastauksista toivottiin, että alkoholin saatavuutta ei lisättäisi nykyisestä. Länsi-Uudellamaalla asukkaat toivovat, että vahvemmat alkoholijuomat säilyisivät Alkon monopolin alla, eikä vahvempia alkoholijuomia tuotaisi päivittäistavara-kauppoihin. Tämän lisäksi asukkaat toivoivat, että alkoholin, nikotiinituotteiden ja rahapelaamisen ikärajoja ja hintoja nostettaisiin entisestään.

Kaikilla meillä on rooli päihdehaittojen ehkäisyssä

Kysyttäessä, ” Millaisia keinoja tulisi mielestäsi käyttää päihdehaittojen ehkäisemiseksi?”, vastaajat toivat esiin monia keinoja. Kuntien tasolla keinot liittyivät vahvempaan päihdetietoisuuden lisäämiseen kouluissa, koulukiusaamisen vähentämiseen sekä lasten ja nuorten yksinäisyyden torjuntaan.

Perheiden ja yhteisöjen tasolla keinot liittyivät yhteisöllisyyden vahvistamiseen, mielekkään tekemisen mahdollistamiseen lapsille ja nuorille, eriarvoisuuden vähentämiseen, aikuisten vastuulliseen päihtyneiden käytön esimerkkiin sekä aikuisten läsnäoloonsa lasten ja nuorten arjessa.

Poliisilta ja nuorisotoimelta toivottiin jalkautumista ja valvonnan lisäämistä joillakin asuinalueilla. Sote-ammattilaisilta toivottiin varhaista tukea perheiden pulmiin, tukea vanhemmuuteen sekä mielenterveyspulmien ja päihtyneiden käytön tunnistamiseen ja varhaiseen tukeen.

Jokainen yllä mainituista ehdotuksista on käytännössä monitoimijaista ehkäisevää päihdetyötä, jota kunnat, hyvinvointialueet ja viranomaiset toteuttavat tälläkin hetkellä. Kyselyn vastauksia hyödynnetään Länsi-Uudenmaan alueen kuntien ja hyvinvointialueen ehkäisevässä päihdetyössä sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Suuri kiitos kaikille kyselyyn vastanneille ja onnea arvonnassa voittaneille.

Mikä päihdetilannekysely?

Päihdetilannekysely selvitti yli 13-vuotiaiden asukkaiden näkemyksiä heidän asuinalueensa ja kuntansa päihdetilanteesta. Kysymysten aiheina olivat eri päihteiden näkyminen julkisissa tiloissa, ikärajavalvonnan onnistuminen sekä asuinalueiden turvallisuus päihteiden osalta. Kysely toteutettiin ensimmäistä kertaa samanaikaisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella, Helsingin kaupungilla sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Kyselyyn pääsi vastaamaan verkossa tai paperilomakkeella 23.9.-13.10.2024.

Länsi-Uudellamaalla kyselyyn vastasi 4 873 asukasta. Joistakin kunnista ja asuinalueilta vastauksia saatiin runsaasti ja toisilta vähemmän, joten kyselyn tulokset eivät ole suoraan yleistettävissä Länsi-Uudenmaan laajuisiksi. Tämä uutinen on tehty kyselyyn vastanneiden Länsi-Uudenmaan kuntien* asukkaiden vastauksista. Kunnat voivat tiedottaa kuntakohtaisista tuloksista erikseen omilla verkkosivuillaan.

*Espoo, Hanko, Inkoo, Karkkila, Kauniainen, Kirkkonummi, Lohja, Raasepori, Siuntio, Vihti

SOME:

Kysely paljasti Länsi-Uudenmaan päihdetilanteesta muun muassa seuraavaa:

- Päihtyneiden henkilöiden käytös julkisissa tiloissa heikentää osalla turvallisuuden tunnetta
- Kaikilla meillä on rooli päihdehaittojen ehkäisyssä
- Länsi-Uudenmaan alueen asukkaat eivät haluaisi vahvempia alkoholijuomia ruokakaappoihin

Päihdetilannekysely selvitti yli 13-vuotiaiden asukkaiden näkemyksiä heidän asuinalueensa ja kuntansa päihdetilanteesta. Länsi-Uudellamaalla kyselyyn vastasi 4 873 asukasta.

Lue lisää: